

odpowi

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2025/2026			
Nazwa przedmiotu	Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych, w tym: ból ostry i przewlekły (w tym terapia bólu u dorosłych)/ Therapeutic care and education in chronic diseases, including: pain		
Kategoria przedmiotu	Zaawansowana praktyka pielęgniarstwa	B	
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo		
Kod przedmiotu	P_II_B_OiET_17.Ból_OiP		
Forma studiów:	Stacjonarne		
Poziom studiów:	Studia II stopnia		
Rok studiów:	II	Semestr studiów:	III
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2		
Język wykładowy:	Polski		
Koordynator przedmiotu/MODUŁU:	dr n. med i n. o zdr. Renata Mroczkowska		
Prowadzący przedmiot/MODUŁ:	dr n. med i n. o zdr. Renata Mroczkowska		

LICZBA GODZIN W SEMESTRZE		
Forma zajęć	Liczba godzin w planie	Forma zaliczenia *wpisz symbol
Wykład (W)	10	Z/O
Ćwiczenia w CSM (Ćw CSM)	6	Z
Ćwiczenia Kliniczne (Ćw Kl)	4	Z
*Z-zaliczenie; Z/O-zaliczenie z oceną; E-egzamin		
INFROMACJE SZCZEGÓŁOWE		
Wymagania wstępne do przedmiotu	Wiedza podstawowa z zakresu anatomii i fizjologii, patologii, farmakologii oraz psychologii na poziomie studiów I stopnia dla kierunku pielęgniarstwo.	
Cele i założenia przedmiotu	1. Przekazanie najnowszej wiedzy w zakresie m. in.: mechanizmów powstawania bólu, klinicznej oceny bólu, farmakoterapii, leczenia bólu, rehabilitacji, psychologii bólu oraz technik interwencyjnych. 2. Zapewnienie opieki choremu odczuwającemu dolegliwości bólowe.	

MODUŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ		
<u>Kod modułowego efektu uczenia się</u>	<u>Treść modułowego efektu uczenia się</u>	<u>Metody weryfikacji efektu uczenia się</u>
WIEDZA		
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:		

B.W44.	rodzaje bólu (ostry, przewlekły), mechanizm i drogi przewodzenia oraz czynniki wpływające na jego odczuwanie;	odpowiedź na pytania; test egzaminacyjny na zakończenie całego modułu
B.W45.	metody i narzędzia oceny i monitorowania odczuwania bólu przez pacjenta;	odpowiedź na pytania; test egzaminacyjny na zakończenie całego modułu
B.W46.	zasady i metody farmakologicznego i nefarmakologicznego postępowania przeciwbólowego w różnych sytuacjach klinicznych u dorosłych, w tym osób starszych;	odpowiedź na pytania; test egzaminacyjny na zakończenie całego modułu
B.W47.	działanie i skuteczność leków przeciwbólowych z różnych grup (opiodowe i nieopiodowe leki przeciwbólowe, niesteroidowe leki przeciwzapalne – NLPZ, drabina analgetyczna i koanalgetyki) oraz ich działania niepożądane;	odpowiedź na pytania; test egzaminacyjny na zakończenie całego modułu
B.W56.	zastosowanie i zasady wykonywania badania ultrasonograficznego (USG) do oceny lokalizacji naczyń obwodowych w czasie ich kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, zgłębnika żołądka, rurki intubacyjnej oraz przepływu naczyniowego i ukrwienia rany;	odpowiedź na pytania; test egzaminacyjny na zakończenie całego modułu
<u>UMIEJĘTNOŚCI</u>		
W zakresie umiejętności student potrafi:		
B.U58.	wykorzystywać standaryzowane narzędzia do oceny natężenia bólu, z uwzględnieniem wieku i stanu klinicznego pacjenta;	obserwacja 360 ⁰ . Mini-CEX (mini – clinical examination), wykonanie zadania,
B.U59.	samodzielnie dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu ostrego i przewlekłego oraz metody nefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta;	obserwacja 360 ⁰ . Mini-CEX (mini – clinical examination), wykonanie zadania,
B.U60.	monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego oraz modyfikować dawkę leku przeciwbólowego w zakresie zlecenia lekarskiego;	obserwacja 360 ⁰ . Mini-CEX (mini – clinical examination), wykonanie zadania,
B.U61.	przewodzić edukację pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w procesie terapii bólu ostrego i przewlekłego;	obserwacja 360 ⁰ . Mini-CEX (mini – clinical examination), wykonanie zadania,
<u>KOMPETENCJE SPOŁECZNE</u>		
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:		
K01	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	samoocena/ocena nauczyciela
K02	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów;	samoocena/ocena nauczyciela
K03	okazywania dbałości o prestiż zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;	samoocena/ocena nauczyciela
K04	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;	samoocena/ocena nauczyciela

K05	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;	samoocena/ocena nauczyciela
K06	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.	samoocena/ocena nauczyciela

		Wykład (W)					
		SEMESTR		I	II	III	IV
		LICZBA GODZIN (L)		-	-	10	-
		RAZEM		10			
semestr III							
LP	Zakres tematyczny				Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się		
1.	Kliniczna ocena chorego z bólem pooperacyjnym. Wytyczne odnośnie optymalizacji postępowania z bólem pooperacyjnym. Farmakoterapia bólu pooperacyjnego u dzieci i osób w wieku podeszłym. Techniki podawania leków.				B.W44. B.W45.B.W46. B.W47. B.U58. B.U59. B.U60. K.01. K.04. K.05.		
2.	Kliniczna ocena chorego z bólem przewlekłym. Farmakoterapia bólu przewlekłego.				B.W44. B.W45. B.W46. B.W47. B.U58. B.U59. B.U60, B.U61. K.01. K.02. K.04. K.05.		
3.	Niefarmakologiczne metody stosowane w terapii bólowej.				B.W46. B.U59. B.U61. K.01. K.03. K.04. K.06.		

		Ćwiczenia CSM (ĆwCSM)					
		SEMESTR		I	II	III	IV
		LICZBA GODZIN (L)		-	-	6	-
		RAZEM		6			
semestr III							
LP	Zakres tematyczny					Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się	
1.	Wybrane metody pomiaru nasilenia dolegliwości bólowych stosowane w bólu ostrym, jak i przewlekłym.					B.W44. B.W45. B.U58. K.01.	
2.	Wybrane aspekty moralne praktyki klinicznej, trudne przypadki leczenia bólu. Ból u pacjentów z ograniczoną zdolnością do komunikacji, spowodowaną zaburzeniami poznawczymi. Leczenie bólu u pacjentów uzależnionych od leków i substancji uzależniających.					B.W44. B.W45. B.W46. B.U58. B.U59, B.U60. B.U61. K02. K.04. K.05.	
3.	Karta dokumentacji postępowania przeciwbólowego.					B.W45. B.W56.	

		B.U58. B.U60 K.01. K.05
--	--	----------------------------

	Ćwiczenia kliniczne (Ćw/Kl)				
	SEMESTR	I	II	III	IV
	LICZBA GODZIN (L)	-	-	4	-
	RAZEM	4			

semestr III

LP	Zakres tematyczny	Odniesienie zakresu tematycznego do konkretnego modułowego efektu uczenia się
1.	Ocena dolegliwości bólowych w różnych stanach z uwzględnieniem oceny nasilenia bólu ostrego i przewlekłego z użyciem różnych skal	B.W44. B.W45. B.U58. K.01.
2.	Problemy pielęgnacyjne wynikające z dolegliwości bólowych i stosowanej metody uśmierzania bólu – skutki uboczne stosowanych terapii w wybranych stanach klinicznych	B.W46. B.W47. B.U59. B.U60. K.02. K.05.
3.	Monitorowanie bólu.	B.W45. B.U58. B.U60. K.01. K.05.

Metody/narzędzia dydaktyczne	• Wykład konwersatoryjny
	• Dyskusja
	• Praca w grupach
	• Analiza przypadków
	• Proces pielęgnowania wg ICNP
	• Metoda projektów
	• Burza mózgów

SPOSOBY OCENY:

F - Formułująca

P - Podsumowująca

F1. Obecność na zajęciach

F2. Aktywność na zajęciach i/lub odpowiedź ustna

F3. Ocena wykonanego zadania - mini-CEX (mini-clinical examination)

F4. Ocena pracy pisemnej i/lub ocena odpowiedzi ustnej/pisemnej na 3 pytania

P. Egzamin pisemny

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Liczba godzin
Godziny kontaktowe z nauczycielem	20
Nakład pracy studenta	30
suma	50
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2

FORMY OCENY - SZCZEGÓŁY

Wykład (W)	Zasady obecności studenta na wykładach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Podstawę do uzyskania zaliczenia (zal) stanowi: - F1 obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem; - F2 ocena aktywności studenta na zajęciach i/lub odpowiedź ustna.
-------------------	---

	P - ustalenie zaliczenia z wykładów odbywa się na podstawie obecności i aktywności studenta na zajęciach oraz odpowiedzi ustnej i/lub testu pisemnego.
Ćwiczenia w CSM (Ćw/CSM)	Zasady obecności studenta na ćwiczeniach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. - F1 obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem; - F2 ocena aktywności studenta na zajęciach i/lub odpowiedź ustna; - F3 ocena wykonanego zadania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny umiejętności, wykonane przez studenta w czasie trwania ćwiczeń - Mini-CEX (mini-clinical examination). P - ustalenie zaliczenia z ćwiczeń odbywa się na podstawie uzyskania zaliczenia ocen cząstkowych.
Ćwiczenia kliniczne (Ćw/Kl)	Zasady obecności studenta na ćwiczeniach prowadzący podaje do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach. Podstawę do uzyskania zaliczenia (zal) stanowi: - F1 obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem; - F2 ocena aktywności studenta na zajęciach i/lub odpowiedź ustna; - F3 ocena pozytywnie wykonanego zadania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny umiejętności, wykonane przez studenta w czasie trwania ćwiczeń – mini-CEX (mini-clinical examination); - F4 ocena opracowania w formie pracy pisemnej i/lub ocena odpowiedź ustna/pisemna na 3 pytania z zakresu treści odnoszących się do efektów uczenia się z dziedziny wiedzy i umiejętności, zadane studentowi w czasie trwania ćwiczeń. P - ustalenie zaliczenia z ćwiczeń odbywa się na podstawie uzyskania zaliczenia ocen cząstkowych.
EGZAMIN KOŃCOWY z przedmiotu/MODUŁU	Podstawę do przystąpienia do egzaminu stanowi: • uzyskanie zaliczeń z modułów cząstkowych. Forma egzaminu: • test pisemny jednokrotnego wyboru i/ lub z pytaniami półotwartymi i otwartymi obejmujący zagadnienia z poszczególnych modułów cząstkowych (minimum 10 pytań z każdego modułu cząstkowego).

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ/PISEMNEJ (F)			Skala ocen odpowiedzi ustnej/pisemnej (F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
RAZEM:		16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRACY PISEMNEJ (F)			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej (F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20

2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY mini-CEX (F)			Skala ocen mini-CEX (F) w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowalający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowalający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowalający	1-3
	RAZEM:	9 pkt.		

KRYTERIA OCENY TESTU PISEMNEGO (P)		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

WYKAZ LITERATURY	
LITERATURA PODSTAWOWA	
1.	Wordliczek J, Dobrogowski J.: Leczenie bólu. Wyd. II, PZWL, Warszawa: PZWL; 2014.
2.	Dobrogowski J, Wordliczek J, Woron J. Farmakoterapia bólu. Termedia; 2014.
3.	Malec-Milewska M, Woron J. Kompendium Leczenia Bólu. Medical Education; 2017.
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	
1.	Ból. Kwartalnik Polskiego Towarzystwa Badania Bólu.
2.	Kózka M, Brzostek T, Stanisławska J. (red.): Komunikowanie się w pielęgniarstwie. Teoria i praktyka. Warszawa: PZWL; 2022.
3.	Górna K, Wesołowska M. (red.): Etyka w pielęgniarstwie i położnictwie. Warszawa: PZWL; 2021.

Podpis koordynatora przedmiotu/MODUŁU:
